

leder

Amternes Videncenter for Jordforurening

Dampfærgevej 22, Postboks 2593
2100 København Ø, Fax: 3529 8300
Hjemmeside: www.avjinfo.dk

Lars Kaalund Tlf: 3529 8157
E-mail: lak@arf.dk

Astrid Zeuthen Jeppesen Tlf: 3529 8158
E-mail: azj@arf.dk

Arne Rokkjær Tlf: 3529 8159
E-mail: rok@arf.dk

Kit Jespersen Tlf: 3529 8185
E-mail: kij@arf.dk

Redaktion:

Ansvarshavende redaktør: Lars Kaalund
Layout: Trine Schjermer, Amtrådsforeningen
Tryk: Amtrådsforeningen

2-5 Avj's nye hjemmeside

6-7 Artikel-overvågning

www.avjinfo.dk

Velkommen til AVJinfo, som er afløseren for Orientering. Vi har lagt det gamle depotbegreb bag os og fundet, at navnet AVJinfo er det, som på bedste og korteste måde fortæller, hvad det er vi laver i Amternes Videncentre for Jordforurening. Derfor er navnet på vores hjemmeside også ændret, så det nu er www.avjinfo.dk og vores kontaktemail er ændret til avjinfo@arf.dk.

Med den nye hjemmeside har vi forsøgt at lave en side, der er hurtigere end den gamle, og som er mere målrettet mod det, som I brugte den gamle side til. Det betyder, at AVJinfo udgives elektronisk, at vores rapporter ligger tilgængelige til både at læse og til at downloade på hjemmesiden. Vi lancerer en ny kalenderside, som dels indeholder de kurser og møder AVJ udbyder til amterne, dels en mere omfattende kursuskalender med både danske og udenlandske konferencer og kurser. Som noget helt nyt har vi lavet en samling af relevante links til sider, som indeholder relevante informationer om jord, grundvand, kemi og meget andet, som kan bruges i det daglige arbejde med at bekæmpe forurening. Endelig har vi lavet en abonnementsordning, hvor I kan tilmelde jer og modtage en mail, når der udgives noget nyt på www.avjinfo.dk.

Alt i alt er det vores mål at gøre siden mere målrettet og mere levende. Vi ved godt, at den gamle side havde en for langsom opdatering - det lover vi at gøre bedre. Samtidig håber vi, at I vil give os noget stof og nogle ideer at arbejde med. Skriv til os på avjinfo@arf.dk og fortæl, hvis der er noget, der ikke virker, hvis der er noget, som skal laves om, eller hvis I har en nyhed eller et kursus, der skal annonceres.

På de følgende sider uddybes de enkelte temaer på hjemmesiden, så I kan se, hvad vi vil med siden, og hvad I kan forvente at finde. ●

AVJinfo

Bladet AVJinfo

2001/1
2000/9
2000/8
2000/7
2000/6
2000/5
2000/4
2000/3
2000/2

Det første menupunkt indeholder altid de seneste 9 numre af AVJinfo (Orientering). Øverst ligger det nyeste nummer, og det udgives samme dag, som bladet trykkes. Det betyder, at det typisk vil ligge på hjemmesiden fire dage før, det kommer ud med posten. Vi ved, at bladet ofte sendes i cirkulation i afdelingerne, og det betyder, at udgivelsen på hjemmesiden, for manges vedkommende, vil betyde, at bladet er synligt mindst 14 dage tidligere en normalt. Nu er det ikke, fordi vores

”nyheder” er af den slags, der forældes natten over.

Men både annoncering af nye love og regler, kurser og artikelovervågningen har større relevans jo tidligere de læses.

For at kunne læse AVJinfo på skærmen skal den pc'er, I arbejder på have installeret programmet Acrobat Reader, som kan læse siderne, der er skrevet i et format, som kaldes PDF. Det samme program kræves for at kunne læse vores rapporter. Miljøstyrelsen udgiver også deres rapporter i PDF-format. Fordelene ved at bruge dette format er, at det I ser på skærmen til forveksling ligner det, der bliver trykt på papir. Fordelen for os er, at vi i én arbejdsgang kan skabe både den fil, der trykkes efter og den fil, der skal udgives på hjemmesiden.

Har I ikke Acrobat Reader på pc'en, kan programmet hentes gratis på Internettet. På siderne med vores rapporter finder I et meget gult ikon, som linker direkte til Acrobats hjemmeside.

En anden fordel ved at bruge PDF-formatet er, at det giver os mulighed for at arbejde med farver i bladet. Den trykte udgave vil af økonomiske årsager stadig være i gråtoner, men den elektroniske udgave kan uden ekstra omkostninger indeholde billeder, grafer og anden grafik i farver.

Endelig kan bladet gøres mere dynamisk ved, at henvisninger til andre hjemmesider, som f.eks. www.mst.dk bliver aktive i den elektroniske udgave. Det betyder, at når I ser AVJinfo på skærmen, vil links optræde i en anden farve end resten af teksten, og I kan springe til den anden hjemmeside blot ved at klike på den. Det er det samme system, vi har lagt ind i Blå Bog (findes under Rapporter - Administration), hvor I får adgang til alle amternes og Københavns og Frederiksbergs hjemmesider foruden direkte mailadresser til samtlige medarbejdere.

Navnet AVJinfo er et kompromis mellem mange hensyn. Vi siger tak for de mange forslag, vi modtog - der var gode, sjove og umulige forslag. For nu at starte med de umulige, men meget oplagte og relevante forslag, så er både ”AVJ” og ”Jordforurening” som domænenavne optaget. Blandt de sjove kan nævnes: jordihovedet.dk, vandvid.dk, forureningsformidling.dk, jordensvenner.dk, rensop.dk og laddetligge.dk. Meget morsomt alt sammen, men.....

Der var en del af forslagene, som var meget tæt på AVJinfo, og de har inspireret os til det endelige valg. AVJinfo er kort, det indeholder vores navnetræk og det beskriver, hvad vi laver. Vores formålsparagraf siger stadig, at AVJ skal indsamle, bearbejde og formidle viden om jord- og grundvandsforurening, det er altså en informationsopgave, vi er sat til at løse.

Vi lovede præmier til en del forslag, og de er på vej til: Inga Sørensen, Ingeniørhøjskolen Horsens for at have foreslået AVJ-info, tættere kan man vist ikke komme det endelige valg. Peder Johansen, Københavns Amt for en lang række mystiske bogstavkombinationer, som ikke førte, hverken ham eller os i den rigtige retning, hvorefter han endte med at foreslå vandvid.dk. Pouel Pedersen for spændende og morsomme forslag, bl.a. foreslog han rensop.dk, men resonerer sig i samme linje frem til, at det måske er mere i tidens ånd at bruge navnet laddetligge.dk.

Rapporter

Rapporter

Administration
Branchebeskrivelser
Teknik

Vi har delt rapporterne i tre kategorier: Teknik, Administration og Branchebeskrivelser. Det er forhåbentlig selvforklarende, hvad der er at finde i de tre kategorier. Rapporterne er sorteret efter deres udgivelsesdato, og de nyeste rapporter står øverst på listen. Alle rapporter kan vises på skærmen, også hvis I ønsker at gemme dem på jeres egen pc'er. Rapporterne er skrevet i PDF-format, og I skal have Adobe Acrobat på computeren for at kunne læse rapporter og printe dem ud.

Har I ikke programmet kan det hentes ved at klikke på det gule ikon

Det sender jer til [Adobes' hjemmeside](#), hvorfra programmet kan downloades og installeres på jeres egen pc'er. Programmet kan vise de filer, der er skrevet i PDF-format. Især tre funktioner er vigtige at kende - gem, kopier tekst og find.

Ønsker I at gemme en rapport, skal I blot klikke på diskette-ikonet og derefter vælge en passende placering af filen på jeres harddisk.

Ønsker I at kopiere en del af teksten vælger I ikonet "T" og markerer en stump tekst, højreklikker og vælger "copy". Teksten kan nu kopieres ind i et almindeligt dokument.

Ønsker I at finde et bestemt ord, vælger I ikonet med en kikkert, skiver det ord I søger efter, klikker på "find", og programmet går straks i gang med at søge teksten igennem for det ønskede ord. Denne funktion er særlig anvendelig i forbindelse med [Blå Bog](#) og [litteraturlitabasen LIX](#). LIX er netop nu opdateret til at omfatte over 1800 danske artikler om jord og grundvand (1988-2000), lovgivning og andre spændende emner med relevans til jeres fagområde. Til langt de fleste artikler er der skrevet et abstract, og med Acrobat er der mulighed for at fri-tekst-søge i alle artiklerne.

Vi arbejder på at lave rapporter, som er interaktive, bl.a. skal de for fremtiden indeholde henvisninger til andre informationskilder, som I kan linke videre til ved blot at klikke på henvisningen. Der er også mulighed for at bruge farver, og måske er den første animerede rapport lige på trapperne.

Møder

Møder

Alle møder
AVJ møder

Mødekalenderen er en af de mest læste sider i bladet. Derfor giver vi nu kalenderen ekstra opmærksomhed. For det første er der nu to kalendere, en som viser AVJ's egne interne kurser og temamøder for amternes medarbejdere og en, som viser alle andre møder. Vi medtager de møder, vi selv finder i diverse blade og på nettet i det omfang, vi synes, at de er relevante for jer, der arbejder professionelt med jord- og grundvandsforurening. Det er den kalender, som trykkes i uddrag på bagsiden af AVJinfo. På www.avjinfo.dk/kalender er kalenderen mere omfattende og rækker længere ud i fremtiden.

I må meget gerne skrive til avjinfo@arf.dk med forslag til kurser og møder, som vi kan/skal medtage i kalenderen.

Links

Som en nyhed på hjemmesiden er der oprettet en samling af links til relevante hjemmesider på Internettet organiseret i kategorierne:

Links

Undersøgelser
Afværge
Stof og risiko
Geologi m.v.
Publikationer
Diverse

En del af jer har tidligere brugt hjemmesiden ”Grundvand” på Internettet fra NIRAS. Denne side er nu nedlagt, og vi har indgået et samarbejde med Niels Lauge Sørensen fra NIRAS, som var ansvarlig for siden. Han hjælper nu os med at vedligeholde AVJinfo/links.

Ved udvælgelsen af de hjemmesider, som indgår i samlingen, er der især lagt vægt på, at der kan findes databaser, publikationer eller anden information af faglig relevans for amternes medarbejdere og andre, som beskæftiger sig professionelt med jord- og grundvandsforurening.

Hvad kan man finde i samlingen af links?

I kategorien ”**Undersøgelser**” er der en række oversigter med beskrivelser af alverdens undersøgelsesteknikker med resultater af afprøvninger, vurderinger etc. Se f.eks. [EPA's Reach It](#).

Under ”**Afværge**” findes tilsvarende oversigter over enhver tænkelig afværgeteknik, f.eks. [TechKnow](#).

I begge kategorier gælder, at flere af hjemmesiderne tilbyder samme type information. Prøv dig frem og se, hvilke der passer dig bedst.

Under ”**Stof og risiko**” findes databaser med fysiske, kemiske og toksikologiske egenskaber for et meget stort antal kemiske stoffer. Se f.eks. [ChemFinder.com](#).

Under ”**Publikationer**” kan du bl.a. finde vej til hele lovgrundlaget på miljøområdet via Retsinfo.dk, og næsten alle [Miljøstyrelsens publikationer](#) ligger klar til at downloade i digital form.

Hvad er det der vises?

Henvisningerne er alle opbygget efter samme skabelon. Øverst er titlen på den side vi henviser til, dernæst en kort beskrivelse af, hvad I kan forvente at finde på siden og nederst med små bogstaver en henvisning til den organisation, der er ansvarlig for siden. Se f.eks. henvisningen til Miljø- og Energiministeriets nyhedsside:

MEX-Nyhedssystem

En række nyhedsbreve, som vil komme til at omfatte Miljø- og Energiministeriets egne nyheder, men også nyheder fra en bred vifte af myndigheder, organisationer m.fl.

[Miljø- og Energiministeriet](#)

Det gør det muligt at få et hurtigt overblik over de enkelte links' indhold, og samtidig kan I danne jer et indtryk af sidens kvalitet og troværdighed ud fra jeres eget kendskab til den ansvarlige institution. Det giver også mulighed for at gå til organisationens egen hovedside, hvor der ofte vil være et stort udbud af supplerende oplysninger.

Videncentret

Nogle af samlingens links fører meget direkte til de oplysninger, I søger. Andre af hjemmesiderne er i virkeligheden indgangsportaler til meget omfattende samlinger af information. Her må I se jer lidt omkring og lære stedet at kende for at få det fulde udbytte. Ofte har velkomstsiden en søgefunktion, som gør det meget lettere at nå frem til det, der interesserer jer.

Opdatering af links

Hjemmesider kommer og går. Derfor vil samlingen af links løbende blive ajourført, så vi hele tiden får de nyeste og bedste hjemmesider med, og får fjernet de "døde" links. Vi har sat en robot til at overvåge alle links hver nat, det betyder, at vi hurtigt kan fjerne de "døde" links.

Vi modtager gerne forslag og kommentarer. Send en mail til avjinfo@arf.dk.

Videncentret

Videncentret
Vedtægter
Samarbejdspartnere
Kontakt
Abonner på AVJinfo

Den sidste "vinge" er information om Amternes Videncentret for Jordforurening. Her finder I vores adresse, telefonnumre m.m. Nyskabelsen er, at I under punktet "Abonner" på AVJinfo kan tegne abonnement på nye udgivelser.

Ved at tegne abonnement sikrer man sig en hurtig reminder om, at nu er AVJinfo udkommet, eller at nu er der udgivet en rapport. Abonnenterne vil modtage en kort mail med beskrivelse af den nye udgivelse og et direkte link til udgivelsen. Både bladet og rapporterne vil stadig udkomme på papir. ●

Artikel-overvågning

Af freelance konsulent Trine Korsgaard

Ved hurtigt at skimme denne liste igennem får du et overblik over, hvilke artikler der for nyligt har været bragt i danske tidsskrifter inden for vores fagområde. Hermed er der skabt en hurtigt indgang til ny inspiration m.m. For overskuelighedens skyld er artiklerne ordnet i emner

1 Jura, økonomi og politik

Nye regler om drikkevand

EU vedtog i 1998 et nyt drikkevandsdirektiv. Direktivet gennemføres i dansk lovgivning ved dels en ændring af vandforsyningsloven, som blev vedtaget den 15. december 2000 og dels ved en ny bekendtgørelse, som netop har været i høring. Nogle af hovedpunkterne er, at forbrugerne nu skal informeres om drikkevandets kvalitet, samt at regler om tilsyn, kontrolanalyseprogrammer m.m. bliver ændret. Desuden sker der en skærpelse af en række grænseværdier, ligesom der indføres grænseværdier for en række nye parametre.

Christian Ammitsøe, Miljøstyrelsen, Stads & Havneingeniøren nr. 2, februar 2001, ISSN 0038-8947, side 36-38. Samt Susanne Vangsgård, Vandteknik nr. 1 2001, ISSN 0106-3677, side 32-33. Ændringerne af vandforsyningsloven (L8) kan læses på www.folketinget.dk, mens høringsudgaven af bekendtgørelsen kan læses på www.mst.dk under lovstof og høringer.

2 Kortlægning og undersøgelser

Gårdspladser og vaskepladser foruren grundvandet med pesticider

Julenummeret af Orientering indeholdt en række artikler om pesticidforurening fra maskinstationer, opfyldte mergelgrave, gartnerier samt planteskoler og frugtplantager. Nu følger der en artikel i Vandteknik med overskriften "Pesticidforurening fra gårdspladser og vaskepladser". Under overskriften finder du en artikel, som referer til den undersøgelse, som Bornholms Amt har udført på 10 maskinstationer i 1999. Artiklen refererer altså til den samme undersøgelse, som tidligere har været omtalt i Orientering. Artiklen i Vandteknik går dog langt mere i dybden, og indeholder f.eks. et skema med resultater fra det sekundære og primære magasin samt brønde på gårdspladser for hver undersøgt lokalitet. Indretning af vaskepladser og brønde på gårdpladser med henblik på mulighed for spredning af pesticider til grundvandet diskuteres grundigt. Artiklens forfattere konkludere, at undersøgelserne har vist, at maskinstationer vaskepladser meget ofte kan give punktkildeforurening med pesticider, samt at mange større landbrug sandsynligvis har

en pesticidanvendelse i samme størrelsesorden. Det skønnes, at der i Danmark findes ca. 30-50.000 gårdspladser, som kan være en potentiel punktkilde. Derfor råder forfatterne til, at der inden, der sættes ind over for fladebelastning, udføres en undersøgelse af, hvorvidt grundvandet i et området er truet af pesticidpunktkilder.

Henrik Bay, NIRAS og Hans Peter Birk Hansen, Bornholms Amt, Vandteknik nr. 1 2001, ISSN 0106-3677, side 12-17.

3 Stoftransport og omsætning

Ph.d.-projekt om binding af tungmetaller til jord

Institut for Geologi og Geoteknik på DTU har gennem en årrække arbejdet med elektrodialytisk oprensning af tungmetallforurenede jord. Et af problemerne ved metoden er dels, at den tager lang tid, dels at den har en ringe udnyttelse af den strøm, som benyttes. Strømforbruget er helt afhængigt af, hvordan tungmetallerne er bundet til jorden. Med det formål nærmere at undersøge,

hvordan og i hvilke former tungmetaller er bundet til jorden, er der udført et ph.d.-projekt ved Kemisk Institut på DTU.

Bodil Karlsrose Kliem, Kemisk Institut, DTU, Dansk Kemi, nr. 2, februar 2001, ISSN 0011-6335, side 6.

4 Jordstrømme

Usikkerhed om etablering af karteringspladser

Etablering af karteringspladser (sorteringspladser) for overskudsjord, gråzonejord og risikojord er i fuld gang i kommunerne. Men som denne artikel peger på, så mangler der regler for indretning og drift, formål med pladserne, dokumenta-

tion m.m. Disse pladser etableres derfor ofte på et meget uensartet grundlag. Desuden løser oprettelsen af karteringspladser ikke behovet for at få løst problemet med slutdeponering og genanvendelse. Artiklen henviser til, at der afholdes et møde i København den 3. april 2001 om karteringspladser.

Jens Arne Nord, Bioteknisk Jordrens, Soilrem. Stads & Havneingeniøren nr. 2, februar 2001, ISSN 0038-8947, side 34-35. Oplysninger om det omtalte møde kan fås hos AVJ eller Jytte Højmark, Vejle Amt. ●

Avj-kalender

Dato	Titel mv.	Arrangør	Hvor	Supplerende oplysninger
8. marts 2001	Juristmøde (T)	AVJ	Amternes Hus, København	Program sendes direkte til juristgruppen.
12. marts 2001 kl. 10-15	Mailgruppen: Information	AVJ	Amternes Hus København	AZJ@arf.dk Invitation er sendt via mailgruppen
13.-14. marts 2001	Toksikologi 1	AVJ	Sophienberg Slot, Rungsted	
26.-27. marts 2001	Kommunikation 1	AVJ	Klarskovgaard, Korsør	
3. april 2001	Karteringspladser (T)	AVJ	Amternes Hus, København	
April	EU-udbud	AVJ	Ikke fastlagt	
8.maj 2001	Sprækker i ler (T)	AVJ	Geocentret, Københavns Universitet	Præsentation af geologisk forskning i sprækkesystemer
15.-16. maj 2001	Toksikologi 2	AVJ	Hotel Frederik d. II, Slagelse	
Maj	Feltmålinger (T)	AVJ	Ikke fastlagt	
12.-13. juni 2001	Toksikologi 3	AVJ	Radisson SAS, Århus	
27.-28. august 2001	Ledermøde	AVJ	Ledernes Kursuscenter, Odense	
10.-12. september 2001	Pesticider	AVJ	Klarskovgaard, Korsør	
Oktober/november	Chlorerede opløsningsmidler	AVJ	Ikke fastlagt	
November 2001 / januar 2002	Projektlederkursus	AVJ	Ikke fastlagt	

kursus-kalender

Dato	Titel mv.	Arrangør	Hvor	Supplerende informationer
06.-07.03.2001	ATV- vintermøde	ATV Fonden for Jord og Grundvand	Vingstedcenteret v/ Vejle	http://www.atv-jord-grundvand.dk
14.03.2001	Århuskonventionen	IDAmiljø	Hotel Australia, Vejle	www.ida.dk/moeder
20.-22.03.2001	Quality Services to Customers. IWA Workshop	IWA	Hong Kong, Kina	http://www.info.gov.hk/wsd/iwa/index.htm
22.03.2001	Kemikalier i Miljøet	IDAmiljø	Ingeniørhuset, Kalvebod Brygge	www.ida.dk/moeder
03.04.2001	Matematiske miljømodeller	IDAmiljø	Ingeniørhuset, Kalvebod Brygge	www.ida.dk/moeder
23.-24.04.2001	State-of-the-art of new remediation technologies	Miljøringen/ NORDSOIL	Oslo	
03.05.2000	Truslen mod indeklimaet fra jordforureninger	ATV	Schæffergården i Gentofte	http://www.atv-jord-grundvand.dk
08.05.2001	Vurderinger af forurenede havnesedimenter	IDAmiljø	Ingeniørhuset, København	www.ida.dk/moeder
14.-16.05.2001	Field Screening Europe 2001	Universität Karlsruhe	Karlsruhe, Tyskland	www.uni-karlsruhe.de/fzu/conference/fse2001
17.05.2001	IT og sensorer til planlægning, drift og overvågning af miljøanlæg	IDAmiljø	Ingeniørhuset, Kalvebod Brygge 31-33, København	www.ida.dk/moeder
22.05.2001	Rent drikkevand - kvalitet og mængder	ATV	Radison SAS Hotel, Odense	http://www.atv-jord-grundvand.dk
29.05.2001	Grønne regnskaber	IDAmiljø	Ingeniørhuset, Kalvebod Brygge 31-33, København	www.ida.dk/moeder
31.05.2001	Det fremtidige miljøtilsyn	IDAmiljø	Radisson SAS Hotel, Odense.	www.ida.dk/moede
04.-07.06.2001	In Situ and On-site Bioremediation, The Sixth International Symposium	Battelle, Regenesis m.fl.	San Diego, California	E-mail: conferencegroup@compuserve.com
10. - 13.06.2001	International Containment and Remediation	Florida State University	Orlando, USA	www.containment.fsu.edu
12.06.2001	Jordloven - år 1	ATV	Schæffergården i Gentofte	E-mail: atvbb@pop.dtu.dk

Kursuskalender. Vi medtager alle kurser og arrangementer med relevans for området jord- og grundvandsforurening. Vi modtager gerne diverse kursusoversigter og arrangementbeskrivelser til kalenderen. Send dem til avjinfo@arf.dk.